

KLASSIEK / RECENSIE

Terug naar 1815 met cello en piano

Pieter Wispelwey (cello) en Kristian Bezuidenhout (fortepiano) met werken van Beethoven. Gehoord: 11/2, Philharmonie, Haarlem.

'De 48 uur van Beethoven' voert de bezoeker terug naar het Wenen van de vroege 19de eeuw. Dat lukte wonderwel tijdens een tweedelig marathonconcert van cellist Pieter Wispelwey en pianist Kristian Bezuidenhout. Een goed idee om alle acht werken die Beethoven voor cello en piano schreef, te programmeren. Ze stammen uit verschillende levensperiodes. Zo krijgt de luisteraar in een notendop een beeld van zijn ontwikkeling.

Beethoven mag vandaag de dag tot de klassieken gerekend worden, zijn tijdgenoten vonden zijn muziek vaak onbegrijpelijk revolutionair. Het knappe van Wispelwey en Bezuidenhout is dat ze iets van die verbazing terug weten te toveren.

Het helpt natuurlijk dat het tweetal zich bedient van authentieke instrumenten. Wispelwey klemt een met darmsnaren bespannen Rombouts cello uit 1710 tussen zijn knieën. Bezuidenhout bespeelt een kopie van een Graf uit 1824. Maar het is vooral de fantasie en de kennis van zaken die deze twee musici bij de bron brengt. Wispelwey, die de complete werken al twee keer op cd vastlegde, en Bezuidenhout zijn vergroeid met Beethovens muziek. Ze leggen de structuur van de werken prachtig bloot en

betoveren met sierlijke loopjes en zangerige frases. Maar ze laten de noten soms ook gewoon ruig en ongerept klinken. Wispelwey vuurt pizzicato-noten af als kanonschoten en wisselt zangerige lijnen af met schurende klanken.

Beide musici durven de grenzen te verkennen. Ze buiten de zachte registers van hun instrumenten uit met fluisterende tonen of ontketenen woelige instrumentale stormen.

Het tweetal bracht de stukken niet in chronologische volgorde maar koos voor een uitgekiende opbouw. Het recital begon met de spannende openingsmaten van de Eerste sonate. Hier spreekt de durf van een jonge componist die de traditie links laat liggen. Persoonlijker nog is de Vierde sonate uit 1815. De experimentele stijl van zijn late werken dient zich aan in een tastend Adagio-gedeelte of muzikale schrikeffecten. In de drie variatiewerken treffen Wispelwey en Bezuidenhout tussen luchtiger noten ook de diepte.

Het beste bewaarden de twee musici voor het laatst. Betoverend zacht en schuchter klonk 's avonds het Adagio uit de Vijfde sonate. De Derde sonate uit 1808 is de meest extroverte en toegankelijke van het vijftal. Het duo bouwde het stuk prachtig op naar de uitbundige climax aan het slot.

WINAND VAN DE KAMP